

Bir *Boa Constrictor*'da *Ophionyssus natricis* Enfeksiyonu ve Sağaltımı

Arif KURTDEDE * Ali Evren HAYDARDEDEOęLU * Sırrı KAR **

* Ankara Üniversitesi Veteriner Fakóltesi, İç Hastalıklar Anabilim Dalı, Ankara - TÜRKİYE

** Ankara Üniversitesi Veteriner Fakóltesi, Parazitoloji Anabilim Dalı, Ankara - TÜRKİYE

Yayın Kodu (Article Code): 2008/98-E

Sayın Editör,

Ophionyssus natricis yılanlarda sıkça karşılaşılan ve insanlarda hemorajik septisemiye neden olan *Aeromonas hydrophila*'yı bulaştıran bir akardır ¹ Klinik tanı doymuş dişi akarların yılanın pulları arasında ve barınak malzemelerinde çıplak gözle görülmesiyle konur. *Macronyssidae* ailesinde yer alan *O. natricis*, bu ailede bulunan diğer akarlar (*Ornithonyssus spp*) benzerlik gösterdiğinden *O. natricis*'in yılanlar üzerinde parazitleniyor olması ayrırcı tanıda önemlidir çünkü ailede yer alan diğer akarlar kanatlılarda ve diğer sıcakkanlı hayvanlarda parazitlenmektedir ¹. Entomolojik muayenede akarın dorsal kısmında iki plak bulunması ve ön kısmında bulunan plağın limon benzeri bir görünüme sahip olması, dorsalde bulunan posterior plakta seta bulunmaması, ventralde yer alan sternal plakta iki seta ve iki por, anal plakta ise 3 seta'nın yer alması ve ayrıca önde yer alan sternal plağın hemen arka kenarında, plak dışında bir seta'nın daha bulunması bu akarın *Ornithonyssus spp*'den ayırt edilmesini sağlar ². Sağaltım için ortamdaki tüm yılanlarda ve diğer hayvanlarda toz, banyo, enjeksiyon, damlatma, yağ, krem, sprey veya fumigant şerit tarzındaki akarisit preparatlar kullanılır. Barınaklar 60°C'nin üzerindeki suyla ve organik fosforlu akarisitlerle yıkanır. Uygulamalar 5-7 gün arayla 3-4 kez tekrarlanır ^{1,3}.

Bu makalede bir *Boa constrictor*'da *Ophionyssus natricis* enfestasyonu ve sağaltımı sunuldu. Ankara Üni-

versitesi Veteriner Fakóltesi İç Hastalıklar kliniğine üzerinde koyu renkte zaman zaman hareketli cisimlerin görüldüğü bir albino *Boa constrictor* yılanı getirildi. Yapılan fiziksel muayenede yılanın üzerinde ve nemli beyaz bir bezle baştan kuyruğa kadar yapılan silme işleminden sonra bez üzerinde 100'den fazla akarın bulunduğu belirlendi. Toplanan parazitlerin entomolojik muayenesinde koyu kırmızı renkli hareketli cisimlerin *Ophionyssus natricis* akarı olduğu ve tümünün ergin diři parazitlerden olduğu mikroskopik muayenede görüldü. Sağaltım için vücudun başı yakın 1/3'lük kısmına 6 mg/kg dozunda Selamectin (Stronghold, Pfizer®) damlatma şeklinde 1 hafta arayla iki kez sürüldü. Ayrıca barınaktaki parazitler için kafes malzemesi ve barınak zemini ile duvarları birer hafta ara ile 3 kez %2'lik Trichlorfon solüsyonu (Neguvon %2, Bayer®) ile yıkandı. Akarisidal ilaç uygulamasından 3 ay sonra yılanın fiziksel muayenesinde akara rastlanmaması sağaltımın başarılı olduğunun göstergesi olarak yorumlandı.

KAYNAKLAR

1. Wozniak EJ: The biology, clinical significance and control of common snake mite, *Ophionyssus natricis*, in captive reptils. *J Herpe Med Surg*, 10 (3-4): 4-10, 2000.
2. Anonim: Milben: *Ophionyssus natricis*. <http://www.boa-constrictors.com/de/Haltung/Milben.htm>. Erişim tarihi: 03.11.2008.
3. Kettle DS: Medical and Veterinary Entomology. C.A.B. International Press, U.K. p.p: 657, 1990.

Şekil 1. *Boa constrictor*

Şekil 2. *Ophionyssus natricis*

İletişim (Correspondence)

+90 312 3170315

Arif.Kurtdede@veterinary.ankara.edu.tr